

YANGI INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA O‘QUVCHILARNING JAMOA BO‘LIB KUYLASH FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI

Toshmatov G‘ulomjon Olimjonovich
NamDPI ART pedagogika kafedrsi v.b dotsenti
Toshtillayeva Rayhona Mirzohid qizi
NamDPI Musiqa ta'limi yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotation: Ushbu maqolada yangi innovatsion yondashuvlar orqali o‘quvchilarning jamoa bo‘lib kuylash faoliyatini shakllantirish texnologiyalari tahlil qilinadi. O‘quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish va jamoaviy ishlarni kuchaytirish maqsadida samarali metodlar tavsiya etiladi.

Keywords: innovatsion yondashuvlar, jamoa kuylash, o‘quvchilar, faoliyat, texnologiyalar.

Kirish. Ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlar zamon talablariga javob beradigan muhim omillardan biridir. Ushbu maqolaning maqsadi, ta'limda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini ochib berish va ularning ta'lim jarayonida qanday qilib sifatni oshirishga xizmat qilishini ko'rsatishdir. Ta'lim tizimlarining global miqyosda o'zgarishi va rivojlanishi, shuningdek, yangi texnologiyalar va pedagogik metodlarning joriy etilishi, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish imkoniyatini taqdim etadi. Innovatsion yondashuvlar, nafaqat o'quvchilarning bilim olish jarayonini yaxshilash, balki ularning ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar uchun ham yangi metodologiyalarni o'zlashtirish va amaliyotda qo'llash, o'z navbatida, ta'lim sifatini yanada oshirishga xizmat qiladi. Shunday qilib, ta'limda innovatsion yondashuvlar nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliyotda ham dolzarb hisoblanadi. Ular o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish, o'qituvchilarni yangi usullar bilan tanishtirish va ta'lim jarayonini yangilashga yordam beradi. Maqolaning dolzarbligi, ta'lim tizimining kelajagi uchun innovatsion yondashuvlarning o'rnini belgilashda namoyon bo'ladi. Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyatga ega bo'lib, ular o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash va bilim olish jarayonini samarali o'tkazishga yordam beradi. Ushbu maqolaning maqsadi, ta'limda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini yoritish va ularning ta'lim tizimida qanday o'zgarishlar keltirib chiqarishini ko'rsatishdir. Innovatsion yondashuvlar nafaqat o'quvchilarning bilim olish jarayonini yangilaydi, balki o'qituvchilarni ham yangi pedagogik metodlar bilan tanishtiradi, bu esa ta'lim sifatini oshirishga olib keladi.

Innovatsion yondashuvlar va ularning ta'limga ta'siri

Innovatsion yondashuvlar ta'lim jarayonida muhim o'zgarishlarni keltirib chiqaradi, chunki ular an'anaviy o'qitish usullaridan farq qiladi va o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishiga yordam beradi. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi, ularning qiziqishini oshiradi va bilimlarni amaliyotda qo'llash imkoniyatini yaratadi. Innovatsion metodlar, masalan, loyiha asosida o'qitish, muammoli o'qitish va ko'p mediaviy materiallardan foydalanish, o'quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Interaktiv platformalar va onlayn resurslar orqali ta'lim jarayoni yanada qiziqarli va samara beruvchi bo'ladi. O'quvchilar o'zlarining qiziqishlariga mos keladigan materiallar bilan ishlash imkoniyatiga ega bo'lib, bu ularning o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini oshiradi. Shunday qilib, innovatsion yondashuvlar ta'lim jarayonini yangilab, o'quvchilarning motivatsiyasini kuchaytiradi va ularning o'qish jarayonidagi faol ishtirokini ta'minlaydi. Bularning barchasi ta'lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Innovatsion yondashuvlar ta'lim jarayonida muhim o'zgarishlar keltirib chiqarishi bilan birga, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda ham muhim rol o'ynaydi. O'quvchilarning qiziqishini oshirish va ularni faollikka undash orqali, innovatsion metodlar ta'lim jarayonini yanada samarali qiladi. Yangi texnologiyalar va interaktiv usullar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa o'z navbatida ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Shu tariqa, innovatsion yondashuvlar o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishiga va ta'limning sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Jamoa bo'lib kuylash faoliyatining ahamiyati

Jamoa bo'lib kuylash faoliyati o'quvchilarning ijtimoiy va hissiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Bunday faoliyatlar o'zaro hamkorlik, muloqot va jamoaviy ruhni oshirishga yordam beradi. O'quvchilar birgalikda kuylash jarayonida bir-birlariga yordam berish, fikr almashish va birgalikda muammolarni hal etish kabi ko'nikmalarni rivojlantirishadi. Bu esa ularning ijtimoiy ko'nikmalarini mustahkamlashga xizmat qiladi. Jamoa bo'lib kuylash, shuningdek, o'quvchilarning hissiy intellektini oshirishga ham yordam beradi, chunki ular bir-birlarining hissiyotlarini tushunish va ularga mos ravishda javob berish qobiliyatini rivojlantiradilar. Jamoaviy ish ko'nikmalari, o'z navbatida, o'quvchilarga kelajakda professional muhitda samarali ishlashlari uchun zarur bo'lgan asosiy ko'nikmalardir. Jamoa bo'lib kuylash jarayonida o'quvchilar o'zaro ishonch va hurmatni shakllantirib, bir-birlariga nisbatan mehr-muhabbat va hamjihatlik hissini rivojlantiradilar. Shu tariqa, jamoa bo'lib kuylash faoliyati nafaqat o'quv jarayonini boyitadi, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ham katta hissa qo'shadi. Jamoa bo'lib kuylash faoliyati o'quvchilarning ijtimoiy muloqot

ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu jarayon o'quvchilarga jamoaviy ishda o'zaro hamkorlik qilish, fikr almashish va birgalikda maqsadga erishish imkoniyatini beradi. Bunday faoliyat, shuningdek, hissiy intellektni oshirib, o'quvchilarning o'zlarini ifoda etish qobiliyatini kuchaytiradi. Natijada, jamoa bo'lib kuylash o'quvchilarning ijtimoiy va hissiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Yangi texnologiyalar va o'quv jarayoni

Zamonaviy texnologiyalar, xususan, onlayn platformalar va multimedia vositalari o'quv jarayonida muhim rol o'ynaydi. Ta'lim muassasalarida qo'llanilayotgan bu usullar o'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyatini qo'llab-quvvatlashda samarali vosita hisoblanadi. Onlayn platformalar, masalan, video darslar, interaktiv mashg'ulotlar va forumlar orqali o'quvchilarga bir-birlari bilan muloqot qilish imkoniyatini yaratadi. Bu esa ularning o'zaro hamkorligini kuchaytiradi va jamoaviy ruhni oshiradi. Multimedia vositalari esa o'quv jarayonini yanada qiziqarli va jalb etuvchi qiladi, chunki ular turli hissiyotlarni ifodalash imkonini beradi. Musiqa, video va grafika yordamida o'quvchilar o'z ijodkorliklarini namoyish etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bunday texnologiyalar, shuningdek, o'quvchilarning o'z fikrlarini ochiq ifoda etishlari uchun qulay muhit yaratadi, bu esa ularning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Natijada, zamonaviy texnologiyalar jamoa bo'lib kuylashni nafaqat qo'llab-quvvatlaydi, balki o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishda ham muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy texnologiyalar, xususan, onlayn platformalar va multimedia vositalari o'quv jarayonida jamoa bo'lib kuylash faoliyatini yanada samarali amalga oshirishga yordam beradi. Ushbu vositalar orqali o'quvchilar bir-birlari bilan oson aloqa o'rnatib, fikr almashish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu jarayon, shuningdek, o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rag'batlantiradi va guruh ishlarida faol ishtirok etishlarini ta'minlaydi. Shu bilan birga, texnologiyalar o'quvchilarning o'zaro munosabatlarini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi.

Innovatsion metodlar va ularning qo'llanilishi

Innovatsion metodlar o'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyatini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu metodlar o'quv jarayonini yanada interaktiv va jalb etuvchi qiladi. Masalan, loyiha asosidagi o'qitish, o'quvchilarga real vazifalarni hal qilish imkoniyatini beradi, bu esa ularning jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. O'quvchilar birgalikda ishlash jarayonida bir-birlarining fikrlariga hurmat bilan yondashishni, fikr almashishni va umumiy maqsadga erishish uchun birlashishni o'rganadilar. Innovatsion texnologiyalar, masalan, onlayn platformalar va multimedia vositalari, o'quvchilarga o'z fikrlarini ifodalash va ijodiy yondashuvni rivojlantirishda yordam beradi. Ushbu metodlar

orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatlari oshadi va ular o'zaro hamkorlikda samarali natijalarga erishadilar. Innovatsion metodlarning samaradorligini tahlil qilish jarayonida, o'quvchilarning jamoaviy faoliyatlari, fikr almashishlari va ijodiy yechimlar ishlab chiqishlari natijasida o'zgarishlar kuzatiladi. Shu bilan birga, ushbu metodlar o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularning o'zaro munosabatlarini mustahkamlashga yordam beradi. O'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyatini shakllantirishda innovatsion metodlar, masalan, guruhiiy muhokama va interaktiv o'yinlar, samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Bunday metodlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirib, ularning o'zaro hamkorligini kuchaytiradi. Jamoaviy faoliyat davomida o'zaro fikr almashish va birgalikda qarorlar qabul qilish jarayonlari, o'quvchilarni yanada faol ishtirok etishga undaydi hamda o'quv muhitini boyitadi, bu esa ta'lim jarayonining sifatini oshiradi.

Amaliy tajribalar va natijalar

O'quvchilar bilan o'tkazilgan amaliy tadqiqotlar natijalari, ularning jamoa bo'lib kuylash faoliyatiga ta'siri ko'rsatildi. Tadqiqotlar davomida o'quvchilar orasida jamoaviy ishlash qobiliyatlari, birgalikda ijod qilish hamda shaxsiy fikrlarni ifoda etish ko'nikmalari rivojlandi. Amaliy tajribalar o'tkazilganida, o'quvchilar birgalikda musiqiy asarlarni o'rganish jarayonida o'zaro muloqot va hamkorlikni kuchaytirish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Bu jarayon, o'z navbatida, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini oshirish bilan birga, ularning o'zaro munosabatlarini yanada mustahkamladi. Natijada, jamoada kuylash faoliyati ko'paydi, bu esa o'quvchilarning musiqaga bo'lgan qiziqishini va ishtiyoqini oshirdi. Olingan tajribalar shuni ko'rsatdiki, jamoaviy faoliyatda ishtirok etish, nafaqat musiqiy bilimlarni oshirish, balki ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga ham xizmat qiladi. O'quvchilar o'zaro fikr almashish orqali turli xil musiqiy uslublarni o'rganish imkoniyatiga ega bo'ldilar, bu esa ularning san'atga bo'lgan munosabatini o'zgartirdi va jamoa ruhini kuchaytirdi. Shunday qilib, amaliy tadqiqotlar natijalari jamoaviy faoliyatning ta'lim jarayonidagi ahamiyatini yana bir bor tasdiqladi. O'quvchilarning amaliy tadqiqotlar davomida olingan tajribalari ularning jamoa bo'lib kuylash faoliyatida o'zaro hamkorlik va ijodiy fikr almashishni kuchaytirdi. Bu jarayon, shuningdek, musiqiy qobiliyatlarining rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Natijada, o'quvchilar o'zaro muloqotda bo'lish orqali nafaqat san'atni, balki bir-birlarini tushunishni ham o'rganishdi.

Xulosa va tavsiyalar

Maqolaning asosiy natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyati ularning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishda, shuningdek, ijtimoiy ko'nikmalarini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Jamoaviy kuylash jarayonida o'quvchilar bir-birlari bilan hamkorlik qilish, fikr almashish va

birgalikda maqsadga erishish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa, o'z navbatida, ularning ijodiy fikrlash va o'zaro hurmat kabi muhim ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradi. Kelajakda o'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyatini yanada samarali rivojlantirish uchun bir qator tavsiyalar berish mumkin. Avvalo, o'quv dasturlarida jamoaviy musiqiy faoliyatni qo'shish va bu jarayonni muntazam ravishda tashkil etish zarur. Shuningdek, o'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy yondashuvlarini rag'batlantirish va ularni yangi musiqiy janrlar bilan tanishtirish orqali jamoaviy kuylash muhitini boyitishlari kerak. Bunday yondashuvlar nafaqat musiqiy qobiliyatlarni, balki o'quvchilarning ijtimoiy va emosional rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Maqolaning asosiy natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchilarning jamoa bo'lib kuylash faoliyati ularning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Kelajakda, o'qituvchilar jamoaviy kuylashni yanada rag'batlantirish uchun innovatsion yondashuvlarni qo'llashlari va o'quvchilarga turli musiqiy janrlarni o'rganish imkoniyatlarini taqdim etishlari zarur. Bunday tavsiyalar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish, ularning o'zaro munosabatlarini mustahkamlash va musiqiy muhitni boyitishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Botirkhanovich, S. B. (2024). The Structure of Kashkar Rubab, And Methods of Their Execution. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 5(1), 19-22.
2. Shokirkhonov, B. (2026, February). DEVELOPMENT OF STUDENTS'PERFORMING AND MUSICAL ABILITIES THROUGH INSTRUMENTS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 77-79).
3. Botirxonovich, S. B. (2025). MUSIQA NAZARIYASI FANIDAN TALABALARNING MUSTAQIL TA'LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASI. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(7), 139-150.
4. Toshmatov, G. U. O. (2026). Musiqa ta'limi jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, 7(2), 195-201.
5. Тошматов, Г., & Турдалиева, О. (2023). ТАЛАБАЛАРНИ МУСТАҚИЛ ИШЛАШГА ҚИЗИҚТИРИШ ОМИЛЛАРИ. Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований, 3(6), 162-166.
6. Olimjonovich, T. G., & Komiljanovna, D. G. (2022). The Importance of the Festival "East Songs" in the Introduction and Development of National Classical Music of the Peoples of the East. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(6), 195-199.
7. Abduraimov, S. (2024). METHODS OF USING PRACTICAL METHODS IN MUSIC CULTURE LESSONS IN HIGH SCHOOLS. *Решение социальных проблем в управлении и экономике*, 3(6), 22-25.
8. Abduraimov, S. Z. (2024). MUSIQA TO 'GARAKLARI ASOSIDA O 'QUVCHILARDA MILLIY RUHIYAT TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 44-51.
9. Erdonov, S. B., Maxmudov, A. V., Abduraimov, O. S., Allamurotov, A. L., Mavlanov, B. J., & Mamatkasimov, O. T. (2023). On Reserves of *Hippophae rhamnoides* L. Fruit on the

- Territory of the Zarafshan National Nature Park of Uzbekistan. *American Journal of Plant Sciences*, 14, 946-954.
10. Asrakulova, A. (2025). ECONOMIC VIEWS OF ABU NASR FORABI. *Инновационные исследования в науке*, 4(2), 65-68.
 11. Nabieva, A. A. (2025). ECONOMIC THOUGHTS OF YUSUF KHOS KHOJIB. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 3(2), 212-214.
 12. Asrakulova, A. (2025, February). HISTORICAL-PHILOSOPHICAL AND PUBLIC ADMINISTRATION ISSUES IN NIZAMULMULK'S "SIYOSATNOMA". In *Международная конференция академических наук (Vol. 4, No. 2, pp. 85-88)*.
 13. Jurayeva, G. (2025). TALABALARNING O'ZBEK XALQ CHOLG'ULARIDA IJROCHILIK MAHORATLARINI OSHIRISHDA USTOZ-SHOGIRD AN'ANALARINING O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 535538.
 14. Jurayeva, G. (2024). MUSIQA FANIDA XALQ CHOLG'ULARINI O'RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Universal Science Perspectives International Scientific Practical Journal*, 1(1).
 15. Jo'Rayeva, G. Z. Q. (2026). STEM yondashuvi asosida musiqa nazariyasi ta'limini rivojlantirish yo'llari. *Science and Education*, 7(2), 169-174.
 16. Akhmedov, B. (2026, February). THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PERSONALITY. In *International Conference on Social Sciences & Humanities (Vol. 2, No. 2, pp. 72-76)*.
 17. Akhmedov, B. (2026, February). TECHNICAL AND EXPRESSIVE ASPECTS OF THE CONDUCTING APPARATUS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities (Vol. 2, No. 2, pp. 68-71)*.
 18. Ahmedov, B. S. (2026). Umumta'lim maktablari musiqa darslarida musiqa tinglash jarayonining metodik asoslari. *Science and Education*, 7(2), 182-187.
 19. Tajiboyev, E. (2025). O'ZBEK MILLIY QADRIYATLARINING TARIXIY MEROSI VA ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3).
 20. Tajiboev, E. (2025). ORGANIZATION OF AN OUT-OF-CLASS MUSIC CLUB IN COMPREHENSIVE SECONDARY SCHOOLS. *Развитие и инновации в науке*, 4(2), 13-16
 21. Tajiboyev, E. M. (2026). Scientific and pedagogical foundations of developing the skills of listening to national music in higher education system. *Science and Education*, 7(1), 1038-1043.
 22. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). O'quvchilarning STEAM ta'lim texnologiyalarini qo'llash asosida muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(2), 157-161.
 23. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqiy mashg'ulotlar orqali talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(3), 388-391.
 24. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqa ta'limida STEM texnologiyalari va milliy musiqa integratsiyasi. *Science and Education*, 7(3), 392-395.
 25. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ritmik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari. *Science and Education*, 7(1), 960-965.
 26. Odilova, G. (2025). MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA BOLALAR BILAN ISHLASHDA MULOQOT TEXNOLOGIYASIDA. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 367-370.

27. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta’limi orqali bolaga emotsional yondashish tendensiyalari. *Science and Education*, 7(2), 162-168.
28. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
29. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
30. Joraxanovich, G. J. (2025). XIX ASR OHIRI XX ASR BOSHLARIDA YEVROPADA MUSIQA PSIXOLOGIYASI RIVOJLANISHI. *Научный Импульс*, 4(37), 157-161.
31. Muhammadjon o‘g, O. R. A. (2025, December). RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOGIKA YO ‘NALISHI TALABALARI KREATIV FIKRLASH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION METODIKASI. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 1, pp. 1156-1159).
32. Muhammadjon o‘g, O. R. A. (2025). MUSIQA TA’LIMINI BARCHA TALABALAR UCHUN INKLYUZIV TARTIBDA TASHKIL ETISH. “Iqtidorli talabalar ilmiy xabarlari” ilmiy-uslubiy jurnali, 1(2), 3-9.